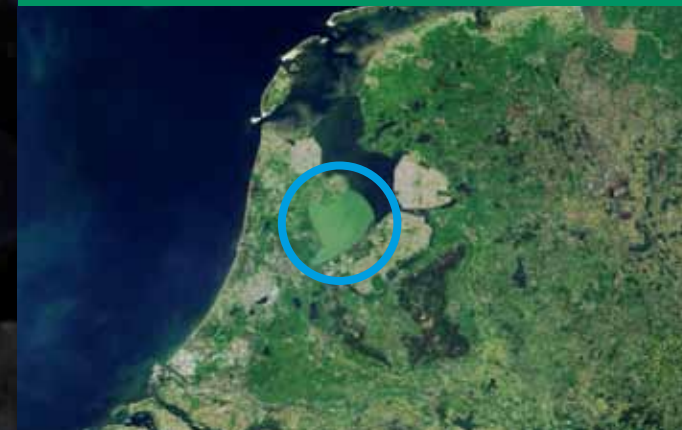

Slibbeheersing

*Als maatregel voor het
toekomstbestendig
ecologisch systeem*

juni 2009

Slib in het Markermeer-IJmeer

De Stuurgroep Toekomst Markermeer-IJmeer onderscheidt vier ecologische maatregelen om het gebied ecologisch toekomstbestendig te maken: de bestrijding van het slibprobleem, de realisering van een seizoensgebonden peilbeheer, de aanleg van een grootschalig oermoeras en van land-waterovergangen.

De natuurkwaliteit van het Markermeer IJmeer gaat uit zichzelf achteruit. Er is onvoldoende doorzicht door een overmaat aan slib, zoals ook op de satellietfoto te zien is. Nu wervelt het slib rond in het water en slaat het zelden neer.

Door het gereedkomen van de Houtribdijk ruim 30 jaar geleden is een scheiding ontstaan tussen het IJsselmeergebied en het Markermeer. Het van nature aanwezige slib kon niet langer worden afgevoerd. Omdat het Markermeer ondiep is (vooral aan de westelijke randen) maken stormen veel slib van de bodem los; het slib wordt zo gemakkelijk in beweging gebracht en verspreidt zich onder invloed van de wind door het hele meer voordat het tijdens een windluwe periode weer bezinkt. Daarom raakt de bodem in het noorden van het IJmeer en vrijwel overal in het Markermeer geregeld bedekt door een laag slib. Uitzondering is de Gouwzee. Daar heeft de stroming dankzij de dammen bij Marken weinig vat op.

De geomorfologie van het gebied draagt sowieso niet bij aan een florerende natuur. Het Markermeer kan gezien worden als een platte bak met harde en steile randen. Daardoor zijn er te weinig zachte en glooiende oevers. Het gevolg is dat waterplanten onvoldoende kunnen groeien, vis niet kan paaien en mossels sterven. De bodem van de voedselpiramide is zwak en vogels die willen foerageren, vinden te weinig voedsel.

In deze situatie leidt het treffen van beperkte maatregelen niet tot verbetering. Het is nodig om grootschalig te investeren in het Markermeer IJmeer om zo een nieuw stabiel ecosysteem te krijgen. Omdat slib het kernprobleem van het Markermeer IJmeer vormt, moeten direct in de eerste fase van het project voldoende maatregelen worden genomen om het slibgehalte omlaag te brengen. Hiervoor zijn nodig:

- een golfluwe zone in de Hoornse Hop,
- slibputten en
- een harde rand (voor oermoeras en/of vooroever) om slib te kunnen storten.

Met hulp van een computersimulatie heeft onderzoeksbureau Deltares uit een aantal mogelijkheden berekend - een oermoeras tegen de Houtribdijk was uitgangspunt - wat de best scorende maatregelen zijn. Zijn conclusie komt er kort gezegd op neer dat de berekeningen van het slibmodel laten zien dat het mogelijk is het slibprobleem te beheersen.